

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 21

ביאור הדברים

Explicação do Assunto: “Kéter Está
Acima de Todas as Dez Sefirot”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/21/

1 ביאור הדברים. הנה הכתר הוא למעלה מכל הע"ס [העשר ספירות] והוא מקור התענוג בחינת סכ"ע [סובב כל עלמין] והתחלת השתלשלות האצילות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא מחכמה

Uma explicação do assunto. Ora, Kéter (a Coroa) está acima de todas as Dez Sefirot e é a fonte do deleite (deleite), o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin); e o início da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) de Atsilut (Emanação), [o nível da] luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), provém de Chochmá (sabedoria).

(כ"ה בע"ח [בעץ חיים] שער מוחין דצלם פ" בשם ספר יצירה וכ"כ [וכן כתב] עוד בשער כ"ה דרוש ה' וכ"כ [וכן כתב] הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' ואתחנן בדף רס"ו ועיין בזהר ויקרא ד"י [די יסודות] סע"ב [סוף עמוד ב] קדמאה י"ה וע' מק"מ [מקדש מלך] שם) וחכמה הוא שרש האצילות

(Assim consta em Etz Chaim, Sha'ar Mochin deTzelem, capítulo —, em nome de Sefer Yetzirah; e assim escreveu também em Sha'ar 25, Derush 5; e assim escreveu o Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) sobre Parshas Va'eschanan, no fôlio 266; e veja Zohar, Vayikra, fôlio 10, fim do lado b: "O primeiro é Yah"; e veja Mikdash Melech ali.) E Chochmá é a raiz de Atsilut,

כי עיקר האצילות הוא התיקון מעולם התהו ובחכמה אתברירו והטעם כי ענין השבירה מעולם התהו היינו שנפלו בבחי' יש והתיקון הוא להיות אין והיינו ע"י החכמה כח מה.

pois a essência de Atsilut é a retificação (tikun) do Mundo de Tohu, e "por meio de Chochmá eles foram refinados". A razão é que o assunto da quebra do Mundo de Tohu significa que eles caíram no estado de yesh (ser), e a retificação consiste em tornarem-se ayin (nada); isso se dá por meio de Chochmá, koach mah ("a força do quê").

והנה החכמה עצמה יש בה ע"ס [עשר ספירות] ומכתר שבחכמה עד ת"ת [תפארת] שבחכמה נקרא אבא והנו"ה [והנצח והוד] נקרא ישראל סבא (ע' [עיין] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער חג המצות פ"א) ומשם נמשך שרש הנשמות כי

Ora, a própria Chochmá contém Dez Sefirot. Do Kéter dentro de Chochmá até Tiféret (beleza) dentro de Chochmá, essa configuração é chamada Abá; e Nétsach (vitória) e Hod (esplendor) são chamados Yisrael Sava (veja Pri Etz Chaim, Sha'ar Chag HaMatzos, capítulo 1); e dali se estende a raiz das almas. Pois

הנה הנו"ה [הנצח והוד] הם השפעת החכמה (שהנו"ה [שהנצח והוד] הן הן כלי ההשפעה והורדת החיות מהעליון לתחתון) רק שהוא השפעה שבאצילות קודם שבא לבחי' גילוי הנשמה עצמה וגילוי הנשמה עצמה היינו ישראל שלמטה

com efeito, Nétsach e Hod são o fluxo da influência de Chochmá (pois Nétsach e Hod são, eles próprios, os recipientes da influência e da descida da força vital (chayut) do nível superior ao inferior), mas essa influência está em Atsilut, antes de chegar ao nível da revelação da própria alma; e a revelação da própria alma é o “Yisrael” que está abaixo.

אבל שרש הגילוי שבחכמה נקרא ישראל סבא וישמחו בך ישראל (וזהו ענין בחי' מזלי' [מזליה] של הנשמה שבבחינת מקיף המכואר לעיל בד"ה יונתי בחגי הסלע.

Mas a raiz da revelação, que está em Chochmá, é chamada Yisrael Sava: “e Israel se alegrará em Ti”. (Este é o assunto do nível do mazal da alma, que está na modalidade de um makif (luz circundante), explicado acima no discurso que começa “Minha pomba, nas fendas da rocha”.

אך צ"ל דהא שם בד"ה יונתי נת' [נתבאר] דבחי' מזלי' [מזליה] זהו בחי' ישראל עלה במחשבי' [במחשבה] / במחשבת] ועלה במחשבי' [במחשבה / במחשבת] היינו הבחינה יותר עליונה שבחכמה מה שהוא דבוק בכתר כו' ע"ש

Mas é preciso compreender: pois ali, no discurso que começa “Minha pomba”, foi explicado que o nível do [mazal da] alma é o nível de “Israel surgiu no pensamento”, e “surgiu no pensamento” é o nível mais elevado dentro de Chochmá, aquele que está ligado a Kéter, etc.; veja ali.

וגם עוד פי' שם דעלו במחשבה היינו בחינת א"ק [אדם קדמון] מחשבה הקדומה כו' ועד"ז נתבאר ג"כ בד"ה האזינו השמים וישראל סבא היינו נו"ה [נצח והוד] דאבא שהוא הבחי' אחרונה שבחכמה כו'. מיהו בפרשה בראשית) (ד"ו ע"א) גבי רב המנונא סבא

E também foi explicado ali que “surgiram no pensamento” é o nível de Adam Kadmon, o pensamento primordial (machshavah hakedumah), etc.; e da mesma forma isso também foi explicado no discurso que começa “Escutai, ó céus”. Já Yisrael Sava é Nétsach e Hod de Abá, que constituem o último nível dentro de Chochmá, etc. Contudo, em [Zohar,] Parshas Bereishis) (fólio 6a), a respeito de Rav Hamnuna Sava, [diz-se]:

אבל אבא דילי הוה רב ויקירא ועתיק יומין ופי' באשל אברהם לרמוז על ישראל סבא שנקרא ג"כ עתיק יומין דתיבת סבא ותיבת עתיקא כולא הוא חד

“Mas meu pai era grande e precioso, e Atik Yomin (Ancião dos Dias)”²; e o Eshel Avraham explicou [isso] como uma alusão a Yisrael Sava, que também é chamado Atik Yomin, pois a palavra sava (ancião) e a palavra atika (antigo) são uma e a mesma coisa.

והיינו לומר שנשמת רב המנונא סבא נמשכה מבחי' ישראל סבא אמנם מ"ש ד"שאל סבא נקרא ע"י י"ל [יש לומר] שזהו ע"ד שמבחי' תבונה נעשה כתר לז"א

Isto é, a alma de Rav Hamnuna Sava foi atraída do nível de Yisrael Sava. No entanto, quanto ao que se diz — que Yisrael Sava é chamado Atik Yomin —, pode-se explicar que isso segue o princípio de [que se ensina que] do nível de Tevuná se forma um Kéter para Zeir Anpin (os atributos emocionais);

ולכן ישראל סבא שהוא נשמת כתר זה נקרא ע"י לגבי ז"א כי ע"ח [עץ חיים] הוא פנימית הכתר ונשמה שלו.

e, portanto, Yisrael Sava, que é a alma deste Kéter, é chamado Atik Yomin em relação a Zeir Anpin, pois Atik Yomin é a dimensão interior (pnimiyut) de Kéter e sua alma.

2 וא"כ לפ"ז [לפי זה] שפיר י"ל [יש לומר] שהנשמה שנמשכת מישסו"ת [מישראל סבא ותבונה] נקרא מזליה לגבי הנשמות שמוז"נ [שמזעיר אנפין ונוקבא] וכ"מ [וכן משמע] קצת בז"ה [בזוהר] ר"פ נח גבי ענין שנאמר נח נח ב' פעמים נגד א"פ [אור פנימי] של הנשמה ואור מקיף כו'

Se assim é, pode-se dizer, portanto, que a alma que se estende de Yisrael Sava e Tevunah é chamada de mazal das almas provenientes de Zeir Anpin e Nukvá; isso também está sugerido, em certa medida, no Zohar, no início de Parashat Noach, a respeito do fato de o texto dizer duas vezes “Noach, Noach”, correspondendo à luz interior (or pnimi) da alma e à luz circundante (or makif), etc.

אכן באמת כמו שכתר אמיתי דז"א נעשה מא"א [מאריך אנפין] עצמו כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב פ"ג [פרק ג']. כך אמיתית בחינת מזליה של הנשמה הוא מהכתר דאצילות ומחשבה הקדומה כו' כנ"ל.

Na verdade, porém, assim como o Kéter verdadeiro de Zeir Anpin é formado pelo próprio Arich Anpin, conforme está escrito em Etz Chaim, Sha'ar 22, capítulo 3, assim também o verdadeiro nível do mazal da alma provém do Kéter de Atsilut e do pensamento primordial, etc., como mencionado acima.

ועי"ל [ועוד יש לומר] דענין שרש הנשמות הנמשכים מבחינת יש"ס [ישראל סבא] ותבונה זהו מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ן [מ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] דרוש ד' ע"פ הזהר ר"פ משפטים (דף צ"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ואקרי בן לקב"ה [לקודשא בריך הוא] כו'

Pode-se dizer ainda que a questão da raiz das almas que se estendem do nível de Yisrael Sava e Tevunah é o que está escrito em Etz Chaim, Sha'ar Mayin Nukvin uMayin Duchrin (as águas femininas e masculinas), Derush 4, com base no Zohar no início de Parashat Mishpatim (fólio 94, fim do lado b): “E ele é chamado filho do Santo, bendito seja Ele”, etc.;

זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דא"א [דאבא ואימא] כו' שבאותו זיווג העליון דא"א [דאבא ואימא] יוצאין משם נשמת בני אדם כו'

“Se merece mais, dão-lhe uma neshamá do lado de Abá e Imá”, etc.: “pois daquela união (zivug) superna de Abá e Imá saem as almas dos seres humanos”, etc.,

אלא שעדיין אינן ראויות ואינן נשלמות עד שיזדווגו זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצילות ואז הם יוצאים מזווג ההוא כו' עכ"ל [עד כאן לשונו].

“Mas elas ainda não estão aptas nem completas até que Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut se unam; então saem daquela união”, etc. Fim da citação.

ועיין בזהר משפטים (דקכ"א סע"ב [סוף עמוד ב] ודקכ"ב א') ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ובזח"ג [ובזהר חלק ג] ויקרא (ד"ז ע"ב ודכ"ב א' ודק"ס ע"ב)

Veja também o Zohar, Mishpatim (fólio 121, fim do lado b, e fólio 122a), e o Mikdash Melech no mesmo lugar; e o Zohar, Parte III, Vayikra (fólio 7b, fólio 22a e fólio 160b),

ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם שע"ז נאמר למען אחי ורעי שמפני שיש להן חיה ונשמה מא"א [מאבא ואימא] הם נקראו אחים וריעים לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות כו'

e o Mikdash Melech no mesmo lugar: é a respeito disso que foi dito: “Por causa de meus irmãos e de meus amigos”; pois, uma vez que têm chayah e neshamá de Abá e Imá, são chamados irmãos e amigos de Zeir Anpin e Nukvá de Atsilut, etc.

ולכן מקדשי שמך שמך היינו מלכות שירדה לבי"ע והיא עולה לאצילות ע"י ישראל מקדש שמך שממשיכים בחי קדש ג"פ [גי פעמים] קדוש הם חב"ד [חכמה בינה ודעת]

Portanto, [eles são] “os que santificam Teu Nome”. “Teu Nome” é Malchut, que desceu a Beríá, Yet-sirá e Assiá, e ascende a Atsilut por meio de Israel, “que santificam Teu Nome”, pois eles fazem descer o nível de kodesh (santidade): o “santo” triplo é Chochmá, Biná e Daat,

כי בחכמה אתברירו (וזהו ענין מקדשי שמך להיות נמשך שם מ"ה [שם מ"ה] לברר שם ב"ן [שם ב"ן] ועמ"ש בד"ה אסרי לגפן)

pois “por meio de Chochmá eles foram refinados” (e este é o sentido de “aqueles que santificam Teu Nome”: que o Nome Mah seja atraído para refinar o Nome Ban; e veja o que está escrito no discurso que começa com “Atando à videira”).

ובחינת החכמה ממשיכים ישראל למטה לפי שהם משרש ישראל סבא ותבונה כי תבונה היינו גילוי ההתבוננות שמזה נמשך בחינת עונג הגן עדן עליון ותחתון

E Israel atrai para baixo o nível de Chochmá, pois sua raiz está em Yisrael Sava e Tevunah. Tevunah é a revelação da contemplação (hitbonenut), da qual é atraído o nível do deleite do Gan Eden superior e inferior,

דהיינו גילוי התענוג שבכתר מקור התענוגים כי עדן הוא חכמה שם עדיין אין התענוג בבחי גילוי ועיקר הגילוי הוא בתבונה

isto é, a revelação do deleite que está em Kéter, a fonte dos deleites. Pois Eden é Chochmá; ali o deleite ainda não está em estado revelado, e sua revelação principal ocorre em Tevunah,

כמו עד"מ באדם שעיקר גילוי התענוג הוא בסוף הבנת השכל כיו ומקור נש"י הוא מבחינת תענוג זה כנודע שההזרעה הוא בגמר ביאה בעת התענוג וכמ"ש גבי שמשון ותאלצהו כו'

como, a título de analogia, ocorre com uma pessoa: a revelação principal do deleite se dá ao concluir a compreensão de uma ideia, etc. E a origem das almas de Israel está nesse nível de deleite, como é sabido que a emissão do sêmen ocorre no auge da união, no momento do deleite; e, como está escrito a respeito de Shimshon: “e ela o apertou”, etc.

וכך נש"י [נשמות ישראל] נמשכו מעונג שלמעלה שהוא בעת ההשפעה כי למעלה לא שייך שום תענוג אלא שהתענוג הוא במה שמשפיע כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יותר ממה שהעגל רוצה לינק כו' וזהו בחינת התענוג שלמעלה והיינו תענוג השפעת הנשמות.

Assim também, as almas de Israel foram atraídas do deleite do alto, que se dá no momento da concessão; pois no alto não se aplica deleite algum, exceto que o deleite está em conceder, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Mais do que o bezerro deseja mamar”, etc. Este é o nível do deleite do alto, isto é, o deleite de conceder as almas.

ולכן יש בהן כח להעלות את המלכות להיות מקדשי שמ"ך לקדש אותה ממטה למעלה כמו הרי את מקודשת לי פי' שתהיה מקודשת לז"א בעלה באצילות ותעלה מבי"ע

Por isso, elas têm o poder de elevar Malchut, para serem “aqueles que santificam Teu Nome”, santificando-a de baixo para cima, como na fórmula “Eis que estás betrotada (mekudéshet) a mim”; isto é, que ela seja betrotada ao Zeir Anpin, seu marido, em Atsilut, e ascenda de Beriá, Yetsirá e Assiá.

(והנה מ"ש כי למעלה לא שייך שום תענוג אלא כו' לכאורה אינו מובן שהרי אדרבה כתיב כי עמך מקור חיים מקור התענוגים עוז וחדוה במקומו אך הענין כמ"ש במ"א כי התענוג שלמעלה כביכול אינו (Ora, o que foi dito — que no alto não se aplica deleite algum, etc. —, à primeira vista, não se compreende; pois, ao contrário, está escrito: “Pois contigo está a fonte da vida”, a fonte dos deleites, “força e alegria estão em Seu lugar”. Mas a explicação é como está escrito em outro lugar: que o deleite do alto, por assim dizer, não é

כמו עד"מ התענוג שבאדם שהאדם מקבל התענוג מאיזה דבר אחר שחוץ ממנו כמו מהשגת חכמה מפוארה או מאכילת מאכל ערב ואפילו הנשמות המתענגים על ה' בג"ע [בגן עדן] הרי הם מקבלים התענוג על ידי מה שמשגיגים

como, a título de analogia, o deleite de uma pessoa, que recebe deleite de alguma coisa fora de si, como da compreensão de uma sabedoria magnífica ou de comer um alimento saboroso. Mesmo as almas que se deleitam em D'us no Gan Eden recebem o deleite por meio daquilo que apreendem:

זיו השכינה משא"כ אצלו ית' הרי אין לך דבר שחוץ ממנו שיתכן לומר שמקבל תענוג מהדבר שחוץ ממנו ח"ו [חס ושלום] אלא אדרבה שהוא עצמו ית' הוא מקור התענוגים א"כ הוא והתענוג שלו יתברך כביכול דבר אחד

o esplendor da Shechiná (a Presença Divina). Com Ele, bendito seja, porém, não é assim: não há nada fora Dele, de modo que se pudesse dizer que Ele recebe deleite daquilo que está fora Dele, D'us não o permita. Pelo contrário, Ele próprio, bendito seja, é a fonte dos deleites. Sendo assim, Ele e Seu deleite, por assim dizer, são uma só coisa,

כמו שהוא היודע והוא הדעה עצמה כו' וזהו ענין שעשוע המלך בעצמותו הנז' [הנזכר] בספר עמק המלך ובע"ח [ובעץ חיים] לא נזכר מזה כלל וזהו גם כן מ"ש ואהיה אצלו שעשועים כו'

assim como Ele é o Conhecedor e é o próprio conhecimento, etc. Este é o assunto do “deleite do Rei em Sua própria essência”, mencionado no livro Emek HaMelech, ao passo que em Etz Chaim isso não é mencionado de modo algum. E isso também é o que está escrito: “E eu estava junto Dele... em deleites”, etc.

אך הרי הוא ית' מקבל תענוג ממעשה הצדיקים וכמ"ש הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים הוא כו' ובזהר בדוכתי טובא קוב"ה [קודשא בריך הוא] אתי לאשתעשעא עם צדיקייא בג"ע [בגן עדן] כו'

Mas, certamente, Ele, bendito seja, recebe deleite dos atos dos tsadikim, como está escrito: “Efraim é para Mim um filho precioso, uma criança de deleites?”, etc.; e no Zohar, em muitos lugares: “O Santo, bendito seja Ele, vem deleitar-Se com os tsadikim no Gan Eden”, etc.

והרי בחינת תענוג ושעשוע זה הוא ענין קבלת תענוג ואיך יתכן לומר שיהי' [שיהיה] הוא ית' בחי' מקבל ח"ו [חס ושלום] והרי כלום חסר בבית המלך שיצטרך לקבל ואדרבה אנת הוא שלימותא דכולהו וממך הכל.

Ora, esse nível de deleite e prazer é uma questão de receber deleite; como se pode dizer que Ele, bendito seja, se encontra na categoria de quem recebe, D'us não o permita? Falta acaso alguma coisa na casa do Rei, para que Ele precisasse receber? Pelo contrário: “Tu és a perfeição de todos eles” e “de Ti provém tudo”.

אך התירוץ שענין השעשוע עם הצדיקים הוא שמתענג כביכול ממה שמשפיע להם שהוא תענוג אין קץ כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יותר ממה שהעגל כו' א"כ אינו בחינת מקבל ח"ו [חס ושלום] כ"א אדרבה התענוג ממה שמשפיע כו'

Mas a resposta é que o deleite com os tsadikim consiste em que Ele Se deleita, por assim dizer, naquilo que lhes concede, o que é um deleite sem fim, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Mais do que o bezerro...”, etc. Sendo assim, Ele não se encontra na categoria de quem recebe, D'us não o permita; pelo contrário, o deleite provém daquilo que Ele concede, etc.,

אלא שהשפעה זו א"א להיות כ"א כשהם צדיקים שאזי יוכלו לקבל ההשפעה שמהתורה ומצות נעשו לבושים ומזון לנפש שע"ז יוכלו לקבל הזיו כו'.

exceto que essa concessão só pode ocorrer quando eles são tsadikim, pois então podem receber a concessão, uma vez que da Torá e das mitsvot se fazem vestimentas e alimento para a alma, por meio dos quais podem receber o esplendor, etc.

וזהו מ"ש כאן כי למעלה לא שייך שום תענוג ר"ל [רוצה לומר] שיקבל תענוג מאיזה דבר ח"ו [חס ושלום] אלא שהוא עצמו מקור התענוגים אלא דשייך בחינת קבלת תענוג במה שמשפיע כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יותר ממה כו'

E isso é o que foi dito aqui: que acima não se aplica nenhum deleite — isto é, que Ele receba deleite de alguma coisa, D'us não o permita; em vez disso, Ele próprio é a fonte dos deleites. Mas o nível de receber deleite aplica-se àquilo que Ele concede, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Mais do que...”, etc.

והתהוות שרש נש"י [נשמות ישראל] הוא מבחינת תענוג זה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים ועמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ן [מייין נוקבין] ומ"ן [ומייין נוקבין] דרוש ב'. גם בפירוש כד סליק ברעותי [ברעותיה] כו' ע"ש. ולכן יש בהם כח להיות מקדשי שמך כו' וע' בזהר ויחי (דרמ"ה).

E a origem das almas de Israel vem à existência a partir desse nível de deleite, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Com quem Ele tomou conselho? Com as almas dos tsadikim.” E veja o que está escrito em Etz Chaim, Sha'ar Mayin Nukvin uMayin Duchrin, Derush 2, e também na explicação de “Quando surgiu em Sua vontade”, etc.; veja lá. Por isso, elas têm a força de serem “aqueles que santificam Teu Nome”, etc. E veja o Zohar, Vayechi (fólio 245).

ועמ"ש במ"א בענין צחוק עשה לי אלקים שהוא ענין צחוק ותענוג עליון הנמשך משם אלקים שהוא ענין להיות יש ודבר נפרד וביטול היש שע"ז נעשה צחוק ותענוג למעלה

E veja o que está escrito em outro lugar a respeito de “Elokim fez-me rir”: trata-se do riso e deleite supernais que emanam do Nome Elokim, que fazem com que algo se torne um yesh (um existente) e uma entidade separada; e a anulação do yesh, por meio da qual surgem o riso e o deleite no Alto.

וזהו ענין לויתן זה יצרת לשחק בו וכמ"ש בד"ה צו את בני [בני ישראל] ואמרת אליהם את קרבני לחמי כו'

E este é o conceito de “Este Leviatã que formaste para brincar com ele”, como está escrito no discurso que começa “Ordena aos filhos de Israel e dize-lhes: Minha oferenda, Meu pão”, etc.,

ובד"ה אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מאמ"צ [מארץ מצרים] ועמ, ש בד"ה ה' לי בעוזרי בענין זמן שמחתנו ישמח ה' במעשיו כו' ובד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] גבי

e no discurso que começa “Eu sou Havayá, seu D'us, que os tirei da terra do Egito”. E veja o que está escrito no discurso que começa “Havayá está comigo entre os que me ajudam”, a respeito da “época de nossa alegria”: “Havayá se alegrará com Suas obras”, etc.; e no discurso que começa “No oitavo dia, Atseret”, a respeito de

הנה עד"מ שיש שני מיני תענוג לפני המלך ובד"ה שוש אשיש גבי שהיא מפעלת את השמחה בהוי" כו':

“Eis que, a título de analogia, há dois tipos de deleite diante do rei”; e no discurso que começa “Regozizar-me-ei grandemente”, a respeito de [a explicação de] que ela produz a alegria em Havayá, etc.

3 ב וזהו ענין ויין ישמח לבב אנוש נכנס יין יצא סוד והסוד הוא התענוג שבישראל וגילוי תענוג זה היינו

שמחה של מצוה אשר הוא תענוג אשר אהיה כו'

2. E este é o sentido de “E o vinho alegra o coração do homem”: “Entra o vinho, sai o segredo.” O segredo é o deleite que está oculto em Israel, e a revelação desse deleite é a alegria de uma mitzvá, que é o deleite de “Asher Ehe-yeh” etc.

וגילוי שמחה זו היא עשה רצונו כרצונך שרצונך הוא למטה מן הדעת כדי שיעשה רצונך כרצונו שלמעלה מן הדעת בעטרה שעטרה לו אמו שבחי העטרה אינה אימא עצמה

E a revelação dessa alegria é “Faz a vontade Dele como a tua vontade” — tua vontade, que está abaixo de Daat (conhecimento) — “para que Ele faça a tua vontade como a vontade Dele”, que está acima de Daat: “com a coroa com que sua mãe o coroou”. Pois o nível da coroa não é a própria Imá,

אלא שנעשית מאימא כמו עטרה גשמית שהיא דבר בפני עצמו ועיקר העטרה היינו גילוי אור אבא

mas é feita de Imá, como uma coroa física, que é uma coisa à parte; e a essência da coroa é a revelação da luz de Abá.

כי להיות ויין ישמח לבב אנוש בבחנית פנימית בלבד כמו עד"מ כששותים מעט יין אזי משמח הלב
משא"כ ריבוי יין מבלבל המוח

Pois "E o vinho alegra o coração do homem" deve ocorrer somente de maneira interior, como, a título de analogia, quando se bebe um pouco de vinho, ele alegra o coração, ao passo que muito vinho confunde a mente.

ולכן היו מנסכין ע"ג [על גבין] המזבח במדה חצי ההין לפר ושלישית ההין לאיל כוי כי מזבח הוא בחינת מלכות והיין היינו המשכת הבינה וצ"ל במדה כי בינה דינין מתעריין מינה

Por isso, derramavam libações sobre o altar em medida: "meio hin para o touro e um terço de hin para o carneiro" etc. Pois o altar corresponde ao nível de Malchut (soberania), e o vinho corresponde à emanção de Biná (entendimento); isso deve ser feito em medida, porque "de Biná despertam-se os julgamentos".

ולכן היה חטא אדה"ר [אדם הראשון] שסחט אשכול ענבים וגם חטא נח וישכר ויתגל בתוך אהלה שמזה נמשך וירא חם כוי

Por isso, houve o pecado de Adam, o primeiro homem, que espremeu um cacho de uvas, e também o pecado de Noach: "Ele se embriagou e ficou descoberto dentro de sua tenda", do que se seguiu "E Cham viu" etc.

אלא צ"ל במדה כדי לשמח הלב בלבד בבחינת פנימית כדי לעורר הכתר היינו העטרה שהוא תענוג העליון שמתעורר על ידי שמחה של מצוה

Mas deve ser em medida, somente para alegrar o coração, de maneira interior, a fim de despertar Kéter (a Coroa), isto é, a coroa, que é o deleite supremo (taanug) despertado pela alegria de uma mitzvá.

אבל אחר שנתעורר הכתר העיקר להמשיך מוחין דאבא להצהיל פנים משמן שמן בחשאי בעמדם תרפינה כנפיהם.

Mas, depois que Kéter é despertado, o principal é fazer descer o intelecto (mochin) de Abá, "para fazer o rosto brilhar com óleo". O óleo [age] em silêncio: "Quando paravam, baixavam as asas."

כנפיהם מה שמעופפים היינו מה שהיו בוערים כו' ואחר כך תרפינה נעשה בבחינת ביטול וגילוי אור
אבא הוא שבוקע אורות דאימא ויעבור ה' על פניו כו'

“Suas asas” — seu voo — significa que estavam em chamas, etc.; e depois “elas se abaixavam” [suas asas]: isso se torna um estado de autoanulação (bitul). E a revelação da luz de Abá é o que irrompe através das luzes de Imá: “E Havayá passou diante dele”, etc.,

לירד למטה דהיינו בהתלבשות אורות בכלים אור התורה שנתלבשה בענינים גשמיים תרומות
ומעשרות כו' (ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] ש"ב [ששת ימי בראשית] פ"א).

para descer abaixo, isto é, no revestimento das luzes em recipientes: a luz da Torá, que se revestiu de assuntos físicos, terumot e maasrot, etc. (E veja Pri Etz Chaim, Sha'ar 12, capítulo 1.)

וזהו ענין אדם א' דם כיח ההתפעלות והשמחה זהו נמשך מבחי' הדמים שבלב וכמו ויין ישמח. והאלף
הוא בחי' חכמה להמתיק הגבורות.

E este é o significado de adam (homem): alef, dam (sangue). Pois a excitação e a alegria se originam do nível do sangue que está no coração, como em “E o vinho alegra”. E o alef é o nível de Chochmá (sabedoria), para adoçar as guevurot.

ותחת אשר לא עבדת בשמחה היינו התחלה אבל אין זה התכלית כי אין זה אלא בחינת רצוא וצ"ל
בחינת שוב לאחד

“Porque não serviste com alegria” — este é o começo, mas não o propósito último, pois isso é apenas o nível de ratzo (correr para diante); e é preciso haver o nível de shov (retorno) ao Um,

והיינו המשכת אור אבא דוקא שיהיה אור אבא דוקא בגילוי ואורות דאימא אינן אלא כדי לשמח בלבד
que é a descida da luz de Abá especificamente, para que a luz de Abá seja revelada especificamente; e as luzes de Imá servem apenas para alegrar.

ולכן בברכת שים שלום שהוא בחינת הזיווג כי באור פניך נתת לנו תורת חיים גילוי אור אבא וזהו
להצהיל פנים משמן דוקא שהוא בחינת אבא.

Portanto, na bênção “Concede a paz”, que corresponde ao nível da união (zivug), [dizemos:] “Pois, pela luz de Teu semblante, nos deste uma Torá de vida”: a revelação da luz de Abá. E isto é “fazer o rosto brilhar com óleo”, especificamente, que corresponde ao nível de Abá.

(ועמ"ש בד"ה כי תבואו אל ארץ מושבותיכם ועמ"ש ע"פ מאה"ז [מאמר הזהר] בפרשה וירא דק"יב א' ע"פ בת אבי היא ובפרשה אמור דף ק' ע"ב ומ"ש מזה ג"כ בד"ה שובה ישראל ועמ"ש סד"ה יהודה אתה גבי בני אביך)

(E veja o que está escrito no discurso que começa “Quando chegardes à terra das vossas moradas”; e veja o que está escrito sobre a afirmação do Zohar na Parshá Vayeira, fólho 112a, a respeito de “Ela é filha de meu pai”, e na Parshá Emor, fólho 100b; e o que também está escrito sobre isso no discurso que começa “Retorna, ó Israel”; e veja o que está escrito no final do discurso que começa “Yehudá, tu”, a respeito de “os filhos de teu pai”).

אך שמן זה היינו בחי' ביטול שמחמת השמחה של יין הוא במקורו למעלה במוחין. אבל כשירד אבא למטה בנצח והוד נקרא לחם כמ"ש ולחם לבב אנוש יסעד.

No entanto, este óleo é o nível de autoanulação que, em virtude da alegria do vinho, está em sua fonte acima, nos mochin. Mas, quando Abá desce abaixo, para Nétsach e Hod, é chamado pão, como está escrito: “E o pão sustenta o coração do homem”.

ויסעד היינו עוז של התורה שנותנת כח לחלישות הנשמה כמ"ש במ"א על פסוק בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים כו' ע"ש וכך לבב אנוש היינו מלכות שירדה לבי"ע רגליה יורדות מות.

“Sustenta” é a força da Torá, que dá vigor à fraqueza da alma, como está escrito em outro lugar sobre o versículo “No terceiro mês depois de os filhos de Israel terem saído da terra do Egito”, etc.; veja lá. E assim, “o coração do homem” é Malchut, que desceu a Beríá, Yetsirá e Assiá: “Seus pés descem à morte.”

(ע"י במאורי אור אות א' סעיף ק"ד) והכח הזה להיות עולה באצילות הוא ע"י ירידת אור אבא בנו"ה [בנצח והוד] דז"א שהם בחי' אותיות

(Veja Me'orei Or, letra alef, seção 104.) E esse poder de ascender a Atsilut vem da descida da luz de Abá ao Nétsach e Hod de Zeir Anpin (os atributos emocionais), que são o nível das letras

(כי נו"ה [נצח והוד] נקרא שוקי האיש ורגליו שהן בחי' אותיות כמו שהרגלים מוליכים את האדם ממקום למקום. כך על ידי האותיות נמשך השכל כו')

(pois Nétsach e Hod são chamados “as pernas do homem” e seus pés, que são o nível das letras: assim como os pés conduzem uma pessoa de um lugar a outro, também por meio das letras o intelecto é transmitido, etc.).

והיינו בחי' חטה כי חטה בגימט' [בגימטריא] כ"ב שהן כ"ב אותיות כי החטה היא ג"כ בחי' חכמה

E este é o nível do trigo, pois chitá (trigo), em valor numérico (guematria), equivale a 22, que são as 22 letras; pois o trigo também é o nível de Chochmá,

שהרי אין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן אלא שבחי' חכמה זו היא בחינ' [בחינת / בחינה] קטנות מאד ועמ"ש מזה בד"ה וספרתם לכם גבי חג השבועות

pois, de fato, “uma criança não sabe chamar ‘Abá’ (Pai) até provar o gosto do grão”. Mas esse nível de Chochmá é um nível de extrema pequenez (katnut). Veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “E contareis para vós”, a respeito da festa de Shavuot.

והיינו בחינת אותיות שבחכמה והם בנו"ה [בנצח והוד] דז"א ולמטה ששם עה"ד [עץ הדעת] טוב ורע שם הוא התלבשות החכמה וירידתה בבחי' לחם להיות עוז ואינה בבחי' שמחה

E este é o nível das letras em Chochmá, que se encontram em Nétsach e Hod de Zeir Anpin e abaixo, onde está a Árvore do Conhecimento do bem e do mal. Ali Chochmá se reveste e desce na forma de pão, para servir de força; não se encontra na forma de alegria

כמו היין כי לחם אין בו טעם מתיקות והוא בחי' מלכות כמ"ש כי לא על הלחם לכדו יחיה האדם (וכמ"ש בזהר ויחי דר"מ ע"א)

como o vinho, pois o pão não tem sabor doce; e ele é o nível de Malchut, como está escrito: “Pois não só de pão vive o homem” (e como está escrito no Zohar, Vayechi, fólí 240a).

ואעפ"כ [ואף על פי כן] תחלה הוא הלחם כנודע שאי אפשר לשתות יין אליבא ריקנא ושם הוא לחמו בלחמי שתי הלחם הם נו"ה [נצח והוד] איהו בנצח ואיהי בהוד כו'

Apesar disso, o pão vem primeiro, pois é sabido que não se pode beber vinho de estômago vazio (aliba reikana). E há “Comei do meu pão” (lachamu belachmi): os dois pães são Nétsach e Hod, “ele em Nétsach e ela em Hod”, etc.

והוד הוא בניקוד מלאפום ולכן נקרא חלמו גם לחמו לשון רבים הינו עליות המלכות מרה"ר [מרשות הרבים] טורי דפרודא כו'

E Hod está na vogal melopum; por isso é chamado lachamu. Além disso, lachamu está no plural: isto é, as ascensões de Malchut da via pública, “os montes da separação” etc.

ולחמי היינו איהו בנצח שהוא בניקוד חירק שאח"כ יוכל להיות יין המשמח ולהיות להצהיל פנים משמן דוקא בעטרה שעטרה לו אמו כו'

E lachmi é “Ele em Nétsach”, que está na vogal chirik; assim, depois pode haver o vinho que alegra, e pode haver “para fazer o rosto brilhar com óleo”, especificamente, “com a coroa com que sua mãe o coroou” etc.

אך בחינת העטרה זו צ"ל צאינה וראינה צאינה מאצילות כי באצילות הכל בבחינת מקיפים ואיהו וחיוהי חד ואינו נראה ונגלה כו'

Mas esse nível da coroa deve ser “Saí e contemplai”: “saí” de Atsilut, pois em Atsilut tudo está no modo de makifim (luzes circundantes), e “Ele e Suas forças vitais são um”, e não é visto nem revelado etc.;

רק צאינה וראינה בנות ציון היינו בהיכלות דבריא שם מורגש ונגלה כבוד גילוי התענוג כו':
somente “Saí e contemplai, ó filhas de Tsion”, isto é, nos palácios (heichalot) de Beríá: ali a glória da revelação do deleite é sentida e revelada etc.

4 ג והנה להבין עניל הלחם שאנו רואים שהלחם דוקא יסעד לבב אנוש יותר מהיין כו' וגם כאן מבואר ששרשו מאבא שהוא למעלה מבחי' יין שהוא אימא כו'

3. Agora, para compreender a questão do pão: vemos que é especificamente o pão que “sustenta o coração do homem” mais do que o vinho etc.; e aqui também se explica que sua raiz está em Abá, que está acima do nível do vinho, que é Imá etc.

ויוכן ע"ש מ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בתחלתו ע"פ חגרה בעוז מתניה אין עוז אלא תורה שהיא נותנת כח ועוז לבחי' מתנים כו' ע"ש.

Isso será compreendido com base no que está escrito em Igueret HaKodesh, no seu início, sobre o versículo “Ela cinge os lombos de força”: “Força não significa senão Torá”, que confere poder e força ao nível dos lombos etc.; veja ali.

והנה המתנים הם נו"ה [נצח והוד] שנקראים תרין שוקין ובמקום המתנים כפנים שם הם הכליות שנו"ה [שנצח והוד] נקי ג"כ כליות יועצות.

Ora, os lombos são Nétsach (vitória) e Hod (esplendor), chamados “as duas coxas” (terein shokin); e, no interior, na região dos lombos, estão os rins, pois Nétsach e Hod também são chamados “os rins que aconselham”.

ומבואר בע"ח [בעץ חיים] שנה"י [שנצח הוד יסוד] חדשים נמשכים מהכתר (בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער העמידה פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] איתא וז"ל [וזה לשוננו] אריך אנפין שהוא הכתר הנקרא אל עליון שהוא הגומל חסדים שהם נה"י [נצח הוד יסוד] דזעיר אנפין המוציא אותם בסוד תוספות מחדש עכ"ל [עד כאן לשוננו])

E é explicado em Etz Chaim que Nétsach, Hod e Yessod novos são atraídos de Kéter (a Coroa) (em Pri Etz Chaim, Sha'ar HaAmidah, capítulo 14, consta, e estas são suas palavras: "Arich Anpin, que é Kéter, chamado Kel Elyon (D'us Altíssimo), é Aquele que 'concede bondades', que são Nétsach, Hod e Yessod de Zeir Anpin, fazendo-os surgir como uma adição, de novo, em segredo." Fim da citação.)

ועיין בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] כפ' בראשית (דף ח' ריש ע"א) גבי לכל עושיהם מ"ש בשם ספר הליקוטים בדרוש נה"י [נצח הוד יסוד] החדשים כו'.

E veja o comentário do Ramaz (Rabino Moshe Zacuto) sobre Parshas Bereishis (fólio 8, início do lado a), a respeito de "a todos os que as praticam": o que ele escreveu em nome de Sefer HaLikkuttim, no discurso sobre Nétsach, Hod e Yessod novos etc.

וזהו חגרה בעוז מתניה עוז היינו התורה ששרשה מהכתר ממנה נמשך הכח ועוז לבחי' מתנים שהם נה"י [נצח והוד].

E este é o sentido de "Ela cinge os lombos de força": "força" é a Torá, cuja raiz está em Kéter; dela são atraídos o poder e a força para o nível dos lombos, que são Nétsach e Hod.

והענין הוא כמו עד"מ שאנו רואים שיש אדם שאע"פ [שאף על פי] שמשיג השכל עכ"ז [עם כל זה] אינו יכול ללמדו לזולתו כ"א לעצמו הוא מבין

A explicação é semelhante ao que vemos, a título de analogia: há uma pessoa que, embora compreenda uma ideia, ainda assim não consegue ensiná-la a outra pessoa; somente ela própria a compreende,

אבל אינו יכול להשפיעו ולהבינו לאחרים והטעם הוא מפני שהוא אינו בר שכל גדול כל כך לכך די לו להפקיע את עצמו

mas não consegue transmiti-la nem torná-la compreensível a outras pessoas. A razão é que não possui um intelecto tão grande; por isso, basta-lhe satisfazer a si mesma,

אבל לא יוכל לשית עצות בנפשו איך להשפיע לזולתו כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה להבין משל ומליצה שכדי להשפיע צריך להתייעץ איך להשפיע בדרך שיוכל המקבל לקבל ההשפעה.

mas não pode “aconselhar-se em sua alma” sobre como transmitir [a ideia] a outra pessoa; como está escrito em Igueret HaKodesh, na epístola que começa “Para compreender uma parábola e uma figura”: para transmitir, é preciso aconselhar-se sobre como fazê-lo de maneira que o receptor possa receber aquilo que lhe é transmitido.

שאם יאמרנה כמו שהיא בשכלו לא יוכל הבן שהוא קטן להבין ולקבל רק צריך לו לסדר בסדר וענין

אחר דבר

Pois, se a disser tal como ela está em sua própria mente, o filho, que ainda é pequeno, não poderá compreender e receber [a ideia]; antes, ele precisa organizá-la para o filho em outra ordem e de outra maneira: “uma palavra

דבור על אופניו מעט מעט ובחי' עצה זו נקרא נצח והוד שהן כליות יועצות כו' וגם נז"ה [נצח והוד] נק'

שחקים ורחיים ששוחקים מן לצדיקים

dita de maneira apropriada”, pouco a pouco. Esse nível de aconselhamento é chamado Nétsach e Hod, que são “os rins que aconselham” etc. Nétsach e Hod também são chamados Shechakim e pedras de moinho, que moem o maná para os tsadikim,

כמו הטוחן ברחיים עד"מ שמפרר החטה לחלקי' [לחלקים] דקים מאד כך צריך האב להקטין השכל ודבר

חכמה שרוצה להשפיע לבנו ולחלקו לחלקים רבים לומר לו מעט מעט במועצות ודעת כו' כמ"ש כ"ז [כל

זה] באגה"ק [באגרת הקודש] שם.

como quem mói com pedras de moinho, a título de analogia, triturando o trigo em partículas muito finas. Assim também o pai precisa reduzir a ideia e a palavra de sabedoria que deseja transmitir ao filho e dividi-las em muitas partes, para dizê-las a ele pouco a pouco, com conselho e conhecimento etc., como tudo isso está escrito em Igueret HaKodesh, naquele trecho.

5 ולכן מי שאינו בר שכל גדול לא יוכל לשית עצות איך להשפיע ע"כ אע"פ [אף על פי] שמבין השכל בפ"ע

[בפני עצמו] אינו יכול להשפיע לזולתו רק דוקא מי שהוא בר שכל גדול הוא שיכול להשפיע

Portanto, quem não possui grande capacidade intelectual não poderá aconselhar-se sobre como transmitir; assim, embora compreenda a ideia por si mesma, não poderá transmiti-la a outra pessoa. Somente quem possui grande capacidade intelectual pode transmiti-la,

כי מחמת גודל שכלו ועמקות דעתו יוכל להתייעץ איך להשפיע אפילו להבן שהוא קטן כו

pois, em virtude da grandeza de seu intelecto e da profundidade de seu entendimento, poderá aconselhar-se sobre como transmitir até mesmo ao filho que é pequeno, etc.

נמצא עצה זו שהיא בחי' נוי"ה [נצח והוד] שרשו נמשך דוקא מגדלות השכל שלמעלה מעצם השכל שהוא משפיע כו' לכן יש שמשיג השכל ואעפ"כ [ואף על פי כן] אינו יכול להשפיע.

Conclui-se que esse conselho, que é o nível de Nétsach (vitória) e Hod (esplendor), tem sua raiz que se estende especificamente da grandeza do intelecto, que está acima da própria ideia que ele transmite, etc. Portanto, há quem apreenda a ideia e, ainda assim, não consiga transmiti-la [a outra pessoa].

וכך יובן הנמשל למעלה שזהו ענין שנה"י [שנצח הוד יסוד] החדשים נמשכים מהכתר. (ועמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ אלה מסעי).

E assim se entenderá o paralelo acima: esse é o conceito de que os novos Nétsach, Hod e Yessod são atraídos de Kéter (a Coroa). (E veja também o que está escrito a esse respeito na explicação sobre o versículo “Estas são as jornadas”).

כי הנה עולמות בי"ע הם בעלי גבול ותכלית ואינן ערוך כלל לאצילות שבו מלובש אור א"ס ב"ה

Pois os mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá são limitados e finitos, e não têm absolutamente nenhuma comparação com Atsilut, no qual está revestida a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele.

לכן כדי להיות השפעת האור והחיות מצילות לבי"ע זהו ע"י נוי"ה [נצח והוד] שנק' מא זני צדק ששוקליי [ששוקלים] איך וכמה יהי [יהיה] ההשפעה מבחי' צדק מלי' דאצילות המחיה בי"ע וזהו ענין כליות יועצות כו'.

Portanto, para que haja um fluxo de luz e força vital (chayut) de Atsilut para Beriá, Yetsirá e Assiá, isso se dá por meio de Nétsach e Hod, que são chamados de “balanças da justiça” (moznei tzedek), pois pesam como e em que medida haverá o fluxo do nível de Tzedek, a Malchut (soberania) de Atsilut, que dá vida a Beriá, Yetsirá e Assiá. E esse é o significado de “os rins que aconselham”, etc.

6 ולכך גם נבואת משה היי [היה] רק מבחינו"ה [נצח והוד] וכמ"ש האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] בשער הנבואה פ"א וכמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה עוטה אור שלמעלה מנו"ה [מנצח והוד] אין שום השגה לנביא וחזוה.

Portanto, até mesmo a profecia de Moshe provinha somente do nível de Nétsach (vitória) e Hod (esplendor), como escreveu o Arizal, de abençoada memória, em Sha'ar HaNevuah, capítulo 1, e como está escrito em Iggeres HaKodesh, na epístola que começa “Ele Se envolve [em] luz”: acima de Nétsach e Hod, um profeta ou vidente não tem apreensão alguma.

ולכן התהוות נה"י [נצח הוד יסוד] חדשים שהם בחי' עצה הנ"ל איך להשפיע למקור דבי"ע נמשך דוקא מבחינת הכתר.

Portanto, o surgimento de novos Nétsach, Hod e Yessod, que constituem o nível do conselho mencionado acima — como transmitir influência à fonte de Beriá, Yetsirá e Assiá — provém especificamente do nível de Kéter (a Coroa).

ע"ד המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ דהפי' כי לפי שהוא גבוה מאד נעלה ע"כ שמים וארץ ומעלה ומטה שוין לפניו.

Isso se assemelha a “Aquele que Se assenta no alto, que Se inclina para olhar os céus e a terra”: o significado é que, por Ele ser tão elevado e exaltado, os céus e a terra, o alto e o baixo, são iguais diante Dele.

ולכן משפילי לראות אפי' [אפילו] בארץ כמו בשמים כו'. וזהו מ"ש בזהר פ' בלק (דקצ"ג ע"ב) ע"פ ה' אלקי אתה ארוממך אודה שמך

Por isso, Ele “Se inclina para olhar” até mesmo a terra, tanto quanto os céus, etc. E é isso que está escrito no Zohar, Parshas Balak (fólio 193b), sobre o versículo “Havayá, Tu és meu D'us; eu Te exaltarei, louvarei o Teu Nome,

כי עשית פלא עצות מרחוק אמן (בישעיה ס"י כ"ה) עצות מרחוק מאן גינהו אינן תרין בדי ערבות דכל עיטא דנביאים מתמן אתיא אינון איקרון עצות מרחוק.

pois realizaste maravilhas, conselhos de longe, com fidelidade e verdade” (em Isaías, capítulo 25): “‘Conselhos de longe’ — quem são eles? São os dois ramos do salgueiro (badei aravot), pois todo conselho dos profetas vem de lá; eles são chamados ‘conselhos de longe’.

ור"ל [ורוצה לומר] שבח"י נו"ה [נצח והוד] שנק' עצות הם מקבלים הכח לזה מרחוק דהיינו מבח"י חכמה וכתר וכמ"ש אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני.

Isto é, o nível de Nétsach e Hod, chamados “conselhos”, recebe “de longe” a força para isso, ou seja, do nível de Chochmá (sabedoria) e Kéter; como está escrito: “Eu disse: ‘Tornar-me-ei sábio’, mas isso está longe de mim.”

וע"ז נאמר ג"כ כי עשית פלא כו' שנמשך מבח"י פלאות חכמה שלמעלה מהשכל המושג כו' וזהו פלא יועץ כו' ע"ש.

E também a respeito disso foi dito: “pois realizaste maravilhas”, etc.: que isso provém do nível das maravilhas da sabedoria (pela'ot chochmá), que estão acima do intelecto apreensível, etc. E isso é “Conselheiro Maravilhoso” (pele yo'ets), etc.; veja ali.

וזהו ענין חגרה בעוז דוקא מתניה כנ"ל וזהו ענין מעלת ומדרגת הבח"י בתורה מה שנקרא לחם שהוא כנו"ה [בנצח והוד] וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר (פי פנחס דרי"ז ע"ב)

E este é o sentido de “Cinge de força” especificamente “os seus lombos”, como mencionado acima. Este é também o sentido da superioridade e do grau do nível da Torá chamado pão, que se encontra em Nétsach e Hod. E é isso que está escrito no Zohar (Parshas Pinchas, fólío 217b):

ההוא לחם דאזילו שחקים וטחנין מנא למיכלא דצדיקיא כו' וכמ"ש לעיל עד"מ שמפרר החטה לחלקים דקים מאד.

“Aquele pão para o qual os Shechakim vão e moem o maná como alimento para os tsadikim”, etc.; e, como foi escrito acima, a título de analogia, mói-se o trigo em partículas muito finas.

כך נמשכו אותיות התורה למטה עד שכל אדם יוכל לקבל כו' וכן התחלקות הלכות תשבע"פ [תורה שבעל פה].

Assim foram trazidas para baixo as letras da Torá, até que cada pessoa pudesse recebê-las, etc.; e assim também ocorreu com a divisão das leis da Torá Oral.

7 וא"כ אף שנשפל למטה מבחי"י יין ואין בו טעם מתיקות וכמו נו"ה [נצח והוד] נק' בדי ערבות שאין בהם טעם כו' אעפ"כ [אף על פי כן] שרשן גבוה יותר דהיינו מבחי"י החכמה והכתר כנ"ל וזהו עצות מרחוק.

Assim, embora [o pão] seja rebaixado abaixo do nível do vinho e não tenha sabor doce, assim como Nétsach (vitória) e Hod (esplendor) são chamados “ramos de salgueiro”, que não têm sabor etc., sua raiz é, apesar disso, mais elevada, isto é, provém do nível de Chochmá (sabedoria) e Kéter (a Coroa), como mencionado acima. E isso é “conselhos de longe”.

וכמו שאמר שלמה המלך ע"ה [עליו השלום] והיא רחוקה ממני ששרשה משכל הנעלם מכל רעיון ונק' פלא כו'

E como disse o rei Shlomo, de abençoada memória: “mas isso está longe de mim”; pois sua raiz provém do intelecto oculto a todo pensamento, que é chamado pele (maravilha) etc.;

ומשם נמשכה בבחי"י נו"ה [נצח והוד] להיות בבחי"י לחם חטה ע"י שמפרר החטה לחלקים דקים כנ"ל וזהו ממרחק תביא לחמה וכמ"ש בזהר (פי צו דל"ה ע"ב)

e de lá ela foi atraída ao nível de Nétsach e Hod, para assumir a forma de pão de trigo, ao se triturar o trigo em partículas finas, como mencionado acima. E isso é “De longe ela traz seu pão”, como está escrito no Zohar (Parshas Tzav, fólho 35b).

ור"ל [ורוצה לומר] שבחי"י לחם שרשו ממקום גבוה מאד דהיינו מבחי"י שהיא רחוקה מגדר ההשתלשלות ולכן לחם זה לבב אנוש יסעד.

Isto é, o nível do pão tem sua raiz num lugar muito elevado, isto é, num nível que está distante dos limites da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut). Portanto, esse pão “sustenta o coração do homem”.

ובזה יוכן ג"כ ענין הלוחות דהנה מבואר במ"א ע"פ אם בחקתי תלכו במ"ש חרות על הלוחות אשר נחקק מהם ובהם שזהו ענין גליף גליפו בטהירו עילאה והיינו בחינת כתר ע"ש באריכות וגם

Com isso, também se compreenderá o assunto das Tábuas. Pois é explicado em outro lugar, a respeito do versículo “Se andardes nos Meus estatutos”, acerca do que está escrito “gravado nas Tábuas”, que [as letras] foram gravadas a partir delas e nelas: esse é o conceito de “Ele gravou uma gravação no esplendor supremo” (galif gelifu bitehiru ila'ah), que é o nível de Kéter — veja ali extensamente; e também

לכן יש תר"ך אותיות בעשרת הדברות וצ"ל דהנה בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] כ' [כתב] שהלוחות הם נצח והוד וכ"כ [וכן כתב] באוצ"ח [באוצרות חיים] דפ"ה ובע"ח [ובעץ חיים] שלי"ז פ"ו.

por isso há 620 letras nos Dez Mandamentos. Mas isso precisa ser compreendido, pois no Pardes, em Erchei HaKinuyim, ele escreveu que as Tábuas são Nétsach e Hod; e assim também está escrito em Otzros Chaim, fôlio 85, e em Etz Chaim, Sha'ar 37, capítulo 6.

8 ולפי הנ"ל א"ש [אתי שפיר] והיינו ע"ד מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] בפי" אל עליון כתר גומל חסדים טובים נו"ה [נצח והוד] דאבא וכנ"ל.

De acordo com o que foi dito acima, isso fica bem esclarecido; e isso segue a linha do que está escrito em Pri Etz Chaim, na explicação de “Kel Elyon”: Kéter (a Coroa); “que concede boas bondades”: Nétsach (vitória) e Hod (esplendor) de Abá, como mencionado acima.

ועמ"ש מענין אותיות התורה בד"ה נר חנוכה ה' כו' מזוזה מימין כו' וזהו בחי' לחם וכמ"ש בד"ה וספרתם לכם גבי חטה כ"ב אתוון דאורייתא ששרשן מאותיות החקיקה כו' ע"ש:

E veja o que está escrito sobre as letras da Torá no discurso que começa com “A lamparina de Chanucá”, etc., “a mezuzá à direita”, etc.; e este é o nível do pão. E, como está escrito no discurso que começa com “E contareis para vós”, a respeito do trigo: as 22 letras da Torá, cuja raiz provém das letras gravadas, etc.; veja lá.

9 ד וביאור הענין דלחמו בלחמי. הנה שתי הלחם הם תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] וזהו ג"כ ענין לחמו ולחמי.

4. A explicação da questão de “lachamu belachmi”: os dois pães (shtei halechem) são a Torá Escrita e a Torá Oral, e este também é o significado de lachamu e lachmi.

כי לחמו לשון רבים זהו תשב"ע"פ [תורה שבעל פה] ולחמי לשון יחיד זהו תשב"כ [תורה שבכתב]. כי הנה תשב"ע"פ [תורה שבעל פה] עיקרה להשיג

Pois lachamu, no plural, é a Torá Oral, e lachmi, no singular, é a Torá Escrita. Pois a essência da Torá Oral é compreender

ולהבין הדין וההלכה שאם אומר ההלכה ואינו מבין אינו נחשב לו ללימוד כלל (כמ"ש במג"א [במגן אברהם] סי' נ') ומאחר שהוא בבחינת השגה הרי כל אי משיג לפי מדרגתו

e entender a lei e a halachá; pois, se alguém recita a halachá sem entendê-la, isso não é considerado estudo para ele de modo algum (como está escrito no Magen Avraham, seção 50). E, uma vez que ela está no modo da compreensão, cada um compreende conforme seu nível;

ולכן נקרא לחמו לשון רבים שיש לכל אי חלק בפ"ע [בפני עצמו] כפי ערך השגתו והוא רשות הרבים.

por isso ela é chamada lachamu, no plural, pois cada um tem uma porção própria, conforme a medida de sua compreensão; e ela é o domínio público (reshut harabim).

ותשב"כ [ותורה שבכתב] נקרא לחמי לשון יחיד דהנה עיקר תשב"כ [תורה שבכתב] היא הכתובה תמונה אותיות כפי התמונה כן הוא רמיזתו למעלה.

E a Torá Escrita é chamada lachmi, no singular, pois a essência da Torá Escrita é aquilo que está escrito, a forma das letras: conforme a forma, assim é sua alusão no Alto.

אבל השגת שכל האדם אין בהם כלל כי הם למעלה מן השכל כוי חכים ולא בחכמה ידיעא

Mas não há nelas qualquer compreensão do intelecto humano, pois elas estão acima do intelecto, etc.: “sábio, mas não com uma sabedoria conhecida”.

ולכן נקרא תורה שבכתב ואין תלוי בדעת ואפילו ע"ה [עם הארץ] אם אמר הפסוק בלתי שום דעת כלל נקרא עוסק בתורה שבכתב ולפיכך כל ע"ה [עם הארץ] מברך ברכות התורה בשחר לפני הפסוקים וכן כשעולה לס"ת [לספר תורה].

Por isso ela é chamada Torá Escrita, e não depende do entendimento. Mesmo uma pessoa ignorante (am haaretz), se recitar um versículo sem entendimento algum, é considerada alguém que se ocupa da Torá Escrita; portanto, toda pessoa ignorante recita as bênçãos sobre a Torá pela manhã, antes dos versículos, e também quando é chamada para a leitura do rolo da Torá.

10 ולכן דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן בע"פ [בעל פה] כי באמת א"א להביאם בשכל ודעת וכן דברים

שבע"פ [שבעל פה] אי אתה רשאי לאומרן בכתב

Portanto, “as coisas que estão escritas não se pode recitar oralmente”, pois, na verdade, é impossível trazê-las ao intelecto e ao entendimento; e, igualmente, “as coisas que são orais não se pode escrever”,

כי הם הדעת והכתיב הוא למעלה מהדעת כו' וע"כ נקרא תשב"כ [תורה שבכתב] לחמי לשון יחיד דלא שייך לומר בה התחלקות המדרגות כ"א [כל אחד / כל אחת] לפי השגתו מאחר שבאמת היא למעלה לגמרי מהשכל כו'

pois elas são o entendimento (Daat), ao passo que o que está escrito está acima do entendimento, etc. Por isso a Torá Escrita é chamada lachmi, no singular, pois não se pode falar dela em termos de uma divisão em níveis, cada um segundo sua compreensão, visto que, na verdade, ela está inteiramente acima do intelecto, etc.;

והפשטיות המושג נקרא רק לבושא דאורייתא לגבי פנימיותו הרמוז בהאותיות ועמ"ש בפ' ברכה בד"ה תורה צוה כו' ע"ש.

e o sentido simples que é apreendido é chamado apenas “a veste da Torá”, em comparação com sua dimensão interior (pnimiyut), aludida nas letras. E veja o que está escrito na Parashat Berachá, no maamar que começa com “Torah tzivah” (“A Torá [que Moshe] ordenou”), etc.; veja lá.

11 ועוד טעם שנקרא תשבע"פ [תורה שבעל פה] לחמו לשון רבים דהנה מבואר במ"א באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה והמשכילים יזהירו וז"ל [זוה לשונן]

Há ainda outra razão pela qual a Torá Oral é chamada lachamu, no plural: pois isso é explicado em outro lugar, em Iggeres HaKodesh, na epístola que começa com “E os sábios resplandecerão”; estas são suas palavras:

והנה כשהמלי' דאצילות מתלבשת בק"נ [בקליפת נוגה] כדי לברר הניצוצות שנפלו בשב"כ [בשבירת הכלים] אזי גם המלכות דאצילות נקרא בשם עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] לגבי ז"א דאצילות שאינו יורד שם ונקרא עץ החיים כו'

“Ora, quando a Malchut (soberania) de Atsilut se reveste de kelipat nogá a fim de depurar as centelhas que caíram na quebra dos recipientes, então também a Malchut de Atsilut é chamada de ‘Árvore do Conhecimento do bem e do mal’ em relação ao Zeir Anpin de Atsilut, que não desce até lá e é chamado de ‘Árvore da Vida’”, etc.

יעו"ש [יעוין שם] ונודע כי עיקר בחינת רשות הרבים טורי דפרודא הוא בשב"כ [בשבירת הכלים] וע"כ גם המלכות שהיא בחינת תשבע"פ [תורה שבעל פה] מלי קרינן לה שמתלבשת שם כדי לברר הניצוצות נקרא ג"כ בלשון רבים

Veja ali. E é sabido que o nível principal do domínio público, “as montanhas da separação”, encontra-se na quebra dos recipientes. Portanto, também a Malchut, que é o nível da Torá Oral (“à Torá Oral chamamos Malchut”), visto que se reveste ali a fim de depurar as centelhas, é chamada também no plural,

כמו שנקרא בשם עה"ד [עץ הדעת] וזהו ענין ורב להושיע כל רב מבבל כמ"ש במ"א משא"כ תשב"כ [תורה שבכתב] שהיא בחי' ז"א דאצי' שאינו יורד שם נקי לחמי' לי' [לשון] יחיד:

assim como é chamada de “Árvore do Conhecimento”. E este é o sentido de “e grande (rav) para salvar”: todo “Rav” vem de Bavel, como está escrito em outro lugar. Em contrapartida, a Torá Escrita, que é o nível de Zeir Anpin de Atsilut, que não desce até lá, é chamada lachmi, no singular.

12 ומעתה יובן ג"כ מה שבחי' ב' התורות תשב"כ [תורה שבכתב] ותשבע"פ [ותורה שבעל פה] נקראו בשם שתי הלחם דוקא. דעם היות שמבואר הטעם דבתשבע"פ [דכתורה שבעל פה] שייך לחמו לי' [לשון] רבים ובתשב"כ [ובתורה שבכתב] לחמי

Agora também se compreenderá por que o nível das duas Torot, a Torá Escrita e a Torá Oral, é chamado especificamente de “os dois pães”. Pois, embora tenha sido explicado por que lachamu, no plural, se aplica à Torá Oral, e lachmi,

לי' [לשון] יחיד מ"מ צ"ל למה נרמז זה ההפרש שבין תשב"כ [תורה שבכתב] לתשבע"פ [לתורה שבעל פה] בבחי' לחם דוקא. הלא התורה נקי בכמה שמות לחם יין ושמץ ולמה נרמזו בבחי' לחם דוקא.

no singular, à Torá Escrita, ainda assim é preciso compreender por que essa diferença entre a Torá Escrita e a Torá Oral é aludida especificamente no nível do pão. Afinal, a Torá é chamada por vários nomes — pão, vinho e azeite. Por que, então, elas foram aludidas especificamente no nível do pão?

13 והן אמת י"ל [יש לומר] הטעם כפשוטו מפני דלחם זהו הנגלה שבתורה אשר בחלק הנגלה שייך לומר ב' בחי' הנ"ל דלחמו ולחמי

Ora, é verdade que se pode apresentar o motivo de maneira simples: porque o pão representa a parte revelada da Torá, e é na parte revelada que se pode falar dos dois níveis mencionados acima, de lachamu e lachmi.

אמנם באמת עוד אפשר לומר הטעם דהנה מבואר במ"א בפ' בשלח בענין לחם משנה דשבת שהם כנגד ב' בחי' לחם.

Contudo, na verdade, ainda se pode apresentar outro motivo. Pois é explicado em outro lugar, na Parashat Beshalach, a respeito do pão duplo (lechem mishneh) de Shabat, que eles correspondem a dois níveis de pão:

לחם מן הארץ ולחם מן השמים שהוא המן וכנגד ב' לחמים אלו הם ב' ברכות ראשונות דבהמ"ז [דברכת המזון] ברכת הזן וברכת הארץ כו'

pão da terra e pão do céu, que é o maná; e a esses dois pães correspondem as duas primeiras bênçãos do Birkat Hamazon, a bênção “Que alimenta” (HaZan) e a bênção da Terra, etc.

דהנה פ"י לחם מן הארץ כי בחי' ארץ הוא בחי' שם ב"ן [שם ב"ן] ולחם מן הארץ היינו בחי' בירורים דתהו שמתבררים ע"י המלי' היוודת לברר כו'

Pois o significado de “pão da terra” é o seguinte: o nível da terra é o nível do Nome Ban, e o pão da terra é o nível dos refinamentos (beirurim) de Tohu, que são refinados por meio de Malchut (soberania), que desce para refiná-los, etc.

ולחם מן השמים ירד בזכות משה שהוא שם מ"ה [שם מ"ה] כו' וזהו ענין ברכת הזן שתיקן משה שהוא כנגד לחם מן השמים כו'

E o pão do céu desceu pelo mérito de Moshê, que é o Nome Mah, etc. Esse é o sentido da bênção “Que alimenta”, instituída por Moshê, que corresponde ao pão do céu, etc.

וברכת הארץ נודה לך כנגד לחם מן הארץ כי יש ברכה והודאה יחוי"ע [יחודא עילאה] ויחוי"ת [ויחודא תתאה] כו' ע"ש באריכות.

E a bênção da Terra, “Nós Te agradecemos”, corresponde ao pão da terra; pois há bênção e agradecimento, a unidade superior (yichudá ilaá) e a unidade inferior (yichudá tataá), etc. Veja ali a explicação extensa.

14 והנה תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] נקרא ג"כ שמים וארץ וכמ"ש במ"א בד"ה השמים כסאי כו' ובאשר דוכתי.

Ora, a Torá Escrita e a Torá Oral também são chamadas de céu e terra, como está escrito em outro lugar, no discurso que começa “Os céus são Meu trono”, etc., e em outros lugares.

ולכן הן ג"כ ב' בחיי לחם הנ"ל תשבע"פ [תורה שבעל פה] שהיא בחיי מלי המתלבשת בק"נ [בקליפת נוגה] לברר הנצוצות שנפלו בשב"כ [בשבירת הכלים] נקרא לחם מן הארץ

Portanto, elas são também precisamente os dois níveis de pão mencionados acima: a Torá Oral, que é o nível de Malchut (soberania), que se reveste em kelipat nogá para refinar as centelhas que caíram na quebra dos recipientes, é chamada de pão da terra,

וזהו לחמו לשון רבים ותשב"כ [ותורה שבכתב] שהיא מבחי' ז"א שאינו יורד שם נקרא לחם מן השמים לחמי לשון יחיד.

e é por isso que se diz lachamu, no plural; e a Torá Escrita, que provém do nível de Zeir Anpin (os atributos emocionais), que não desce até lá, é chamada de pão do céu: lachmi, no singular.

15 ועוד יתבאר זה יותר חממ"ש בפ' משפטים ע"פ כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר כו' שאותיות דתשב"כ [דתורה שבכתב] נק' אבנים שהן בריאה בידי שמים.

Isso será explicado mais detalhadamente com base no que está escrito na Parashat Mishpatim sobre o versículo “Como a obra de um tijolo de safira, e como a própria essência dos céus, em pureza”, etc.: as letras da Torá Escrita são chamadas pedras, que são uma criação pelas mãos do Céu.

וזהו ענין כעצם השמים ואותיות תשבע"פ [תורה שבעל פה] נק' לבנת הספיר והלבינה עשוי' [עשויים] ע"י האדם מעפר הארץ רק שנעשו ג"כ כאבנים.

E este é o significado de “como a própria essência dos céus”. As letras da Torá Oral são chamadas “o tijolo de safira”, e um tijolo é feito pelo homem com o pó da terra; contudo, também eles se tornaram como pedras.

16 ולכן שתי הלחם הם בנו"ה [בנצח והוד] דכמו הברכה על לחם מן הארץ נתקן בנודה לך בחיי הודאה כך תשבע"פ [תורה שבעל פה] הוא בחיי איהי בהוד

Portanto, os dois pães correspondem a Nétzach (vitória) e Hod (esplendor). Pois, assim como a bênção sobre o pão da terra foi instituída com “Nós Te agradecemos”, a expressão de agradecimento (hodaá), assim também a Torá Oral corresponde ao nível de “ela em Hod”;

וכמו הברכה על לחם מן השמים תיקן משה ברכת הזן כו' כך זהו תשב"כ [תורה שבכתב] איהו בנצח שהוא נקודת חיר"ק בחי' נקודה וביטול כי נצח ענף החכמה וכן משה בחי' נצח דאבא כו'.

e, assim como sobre o pão do céu Moshe instituiu a bênção “Aquele que alimenta”, etc., assim também esta é a Torá Escrita, “Ele em Nétsach”, que corresponde ao sinal vocálico chirik, ao nível de um ponto e da autoanulação (bitul); pois Nétsach é um ramo de Chochmá (sabedoria), e, da mesma forma, Moshe corresponde a Nétsach de Abá, etc.

17 ופי' לכו לחמו בלחמי היינו שיהי' [שיהיה] העסק בתשב"כ [בתורה שבעל פה] לשמה שיהי' [שיהיה] לחמו ג"כ בבחי' לחמי למהוי אחד באחד. והיינו כמ', ש וכל בניך למודי הוי'.

E o significado de “Vinde, comei do meu pão” (lechu lachamu belachmi) é que o estudo da Torá Oral seja feito em prol dela mesma (lishmá), de modo que lachamu também esteja no modo de lachmi, “ser um em um”. E isso corresponde ao que está escrito: “E todos os teus filhos serão ensinados por Havayá.”

ויוכן זה ממ"ש במ"א בפי' בראשית בענין ב' ברכות ראשונות של נשואין יוצר האדם ואשר יצר את האדם שהם כנגד תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] ושלכך בברכת אשר יצר חותם בברוך כו' ע"ש.

Isso será compreendido a partir do que está escrito em outro lugar, na Parashá Bereshit, a respeito das duas primeiras bênçãos do casamento, “Que forma o homem” e “Que formou o homem”, que correspondem à Torá Escrita e à Torá Oral; e que é por isso que a bênção “Que formou” termina com “Bendito”, etc.; veja lá.

18 ומעתה יובן ג"כ ענין תנופת שתי הלחם. כי הנה תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] נקי' ג"כ חתן וכלה.

Agora também se compreenderá a questão da ondulação (tenufá) dos dois pães. Pois a Torá Escrita e a Torá Oral também são chamadas de noivo e noiva.

ועד"מ כדי להיות יחוד חתן וכלה צ"ל תחלה בחי' נשואין שהוא בחי' חופה שהיא בחי' המקיף על שניהם

A título de analogia: para que haja a união do noivo e da noiva, deve haver primeiro o nível de nisuin (casamento), que é o nível da chupá, que é o nível do makif (aquilo que os envolve) sobre ambos.

וזהו בחי' בעטרה שעטרה לו אמו שבחי' העטרה זהו בחי' כתר שלמעלה משתי הלחם שהם נוי"ה [נצח והוד] איהו בנצח ואיהי בהוד

E este é o nível de “com a coroa com que sua mãe o coroou”, pois o nível da coroa é o nível de Kéter (a Coroa), que está acima dos dois pães, que são Nétsach (vitória) e Hod (esplendor): “Ele em Nétsach e ela em Hod”.

וזהו ענין שמניפין שתי הלחם להלותן לשרשן ומקורן בבחי' מקיף הנ"ל בחי' העטרה וכתר כו'

E este é o sentido da ondulação dos dois pães: elevá-los à sua raiz e fonte, no nível do makif mencionado acima, o nível da coroa e de Kéter, etc.

ועי"ז נעשה היחוד וההמשכה מתשב"כ [מתורה שבכתב] בתשב"פ [בתורה שבעל פה] וכמש במ"א מענין זה בפ' הברכה בד"ה תורה צוה כו'

E por meio disso ocorre a união e a atração para baixo da Torá Escrita para a Torá Oral, conforme está escrito em outro lugar a respeito deste assunto, na Parashat Berachá, no discurso que começa com “Torá tzivá”, etc.,

הנ"ל ועמ"ש גבי ענין לחם משנה שבשבת ג"כ עולי' [עולים] ב' לחמים הנ"ל לבחי' שלמעלה משניהם כו': mencionado acima. E veja o que está escrito a respeito da questão do pão duplo (lechem mishneh) de Shabat: também ali os dois pães mencionados acima ascendem ao nível que está acima de ambos, etc.

19 ה אך בחי' העטרה זו צ"ל צאינה וראינה מאצילות בהיכלות דבריא כו'. ולכאורה זה אינו מובן כלל איך

5. Mas este nível da coroa deve ser “Saí e contemplai”: [saindo] de Atsilut para os heichalot (palácios) de Beriá, etc. À primeira vista, isso não é de modo algum compreensível: como

בהיכלות דבריא יוכלו לראות מה שא"א לראות באצי' והלא אין ערוך בריאה לאצילות וכבר נז' [נזכר] למעלה שהוא ע"ד וכעין מ"ש מרחוק ה' נראה לי כו'.

pode-se ver nos palácios de Beriá aquilo que é impossível ver em Atsilut? Afinal, Beriá não tem qualquer comparação com Atsilut! E já foi mencionado acima que isso se relaciona com, e é semelhante a, o que está escrito: “De longe Havayá me apareceu”, etc.

אך י"ל [יש לומר] עוד דהנה כעין זה איתא בפע"ח [בפרי עץ חיים] גבי כוונת ק"ש [קריאת שמע] כי אין בנו כח לעורר או"א [אבא ואימא] בהיותנו באצ"י רק בהיותנו למטה בבריא כו' ע"ש.

Mas ainda se pode dizer o seguinte: algo semelhante é encontrado em Pri Etz Chaim, a respeito da intenção do Shemá: não temos força para despertar Abá e Imá (Chochmá e Biná) quando estamos em Atsilut, mas somente quando estamos abaixo, em Beríá, etc.; veja ali.

ואפשר לומר ע"ד שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] בגמ' [בגמרא] (ביבמות דמ"ט) גבי מנשה שהרג את ישעי' [ישעיה] אמר רבא מידן דייני' [דייני] וקטלי' [וקטלי] אמר לי משה רבך אמר

E é possível dizer [isso] à luz do que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram na Guemará (em Yevamos, fólíio 49), a respeito de Menashê, que matou Yeshayahu: Rava disse que ele o julgou e o matou. Ele lhe disse: “Moshe, teu mestre, disse:

כי לא יראני האדם וחי ואתה אמרת ואראה את ה' כו' ופריך הש"ס [הששה סדרים] מ"מ קשו קראי אהדדי ומשני כדתני' [כדתניא] כל הנביאים נסתכלו באספקרליא שאינה מאירה משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה.

‘Pois o homem não Me verá e viverá’, e tu disseste: ‘E vi Ado-nai’”, etc. E a Guemará apresenta a dificuldade: de qualquer modo, os versículos se contradizem! E responde, conforme foi ensinado: “Todos os profetas contemplaram através de um espéculo que não brilha (aspaklaria she'einah me'irah); Moshe, nosso mestre, contemplou através do espéculo que brilha (aspaklaria hame'irah).”

ומבואר הפי' במ"א (בד"ה ת"ר [תנו רבנן] נר חנוכה ב"ש [בית שמאי] אומרים כו') דאספקלריא המאירה היינו עד"מ זכוכית הבהירה אשר בה ועל ידה יכולים לראות גם מרחוק ורואים מהות הדבר ועצמותו ממש.

O significado é explicado em outro lugar (no discurso que começa “Nossos Rabinos ensinaram: a lâmpada de Chanucá — Beis Shammai dizem”, etc.): o espéculo que brilha é, a título de analogia, um vidro transparente, através do qual se pode ver até mesmo de longe, e vê-se a própria natureza e essência da coisa.

אבל אספקלריא שאינה מאירה היא הזכוכית הנק' (שפיגע"ל) שיש צפוי דק על הזכוכית ולכן אין רואים בה

Mas o espéculo que não brilha é o vidro chamado (shpigel [espelho]), que tem uma fina camada de revestimento sobre o vidro; por isso, não se vê nele

ועל ידה מהות הדבר הנראה ממש רק דמותו ותבניתו וע"כ נק' אספקלריא שאינה מאירה שהרי אין רואים בה כלל מהות הדבר ממש משא"כ באספקלריא המאירה שרואי' [שרואים] עצם הדבר הנראה ממש

a natureza real da coisa vista, nem através dele, mas apenas sua imagem e forma. Por isso, é chamado de espéculo que não brilha, pois nele não se vê de modo algum a natureza real da coisa; ao passo que no espéculo que brilha se vê a própria essência da coisa vista.

אמנם מ"מ באספקלריא שאינה מאירה יכולים לראות עכ"פ [על כל פנים] הדמות גם מהדבר שא"א לראותו כלל ע"י אספקלריא המאירה כמו שיכולים לראות את עצמו ע"י (השפיגעל) וגם לראות מאחוריו.

No entanto, no espelho que não ilumina, pode-se ao menos ver a imagem até mesmo de algo que não se pode ver de modo algum através do espelho que ilumina; assim como se pode ver a si mesmo por meio do espelho, e também ver o que está atrás de si.

רק שרואה הדמות ולא עצמיות המהות כו' אבל באספקלריא המאירה א"א לראות כלל א"ע [את עצמו] ולא מאחוריו עד"מ ועיין בפ' וארא (דכ"ג ע"ב) מענין אספקלריא המאירה ושאינה מאירה.

Apenas se vê a imagem, e não a essência da natureza, etc.; mas, no espelho que ilumina, não se pode ver a si mesmo de modo algum, nem o que está atrás de si, a título de analogia. Consulte também a Parashá Va'eira (fólio 23b), sobre o espelho que ilumina e o que não ilumina;

ובת"ז [ובתיקוני זהר] תיקון כ"ב ותיקון מ' ובשער היחודים פרק א' ובסה"מ [ובספר הדרת מלך] ס"י קנ"ו ובפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ובמא"א [ובמאורי אור] באות אלף סע"י [סע"ף] קנ"ט.

e em Tikkunei Zohar, Tikkun 22 e Tikkun 40; em Sha'ar HaYichudim, capítulo 1; em Sefer Hadrass Melech, seção 156; em Pardes, em Erchei HaKinuyim; e em Me'orei Or, letra alef, seção 159.

והנה מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] ראה באספקלריא המאירה אשר בה רואין המהות ממש ובבחינה זו נאמר כי לא יראני כו' משא"כ שאר הנביאים נתנבאו רק באספקלריא שאינה מאירה

Ora, Moshe, nosso mestre — que a paz esteja sobre ele — viu através do espelho que ilumina, no qual se vê a natureza real; e é desse nível que se diz: “Pois o homem não Me verá”, etc. Já os demais profetas profetizaram somente através do espelho que não ilumina.

וזהו שכל הנביאים נתנבאו בכה מוסיף עליהם משה שנתנבא בזה ועמ"ש מענין זה בד"ה וידבר משה אל ראשי המטות כו' ופי' כה היינו בחי' כדמותנו וזהו וכיד הנביאים אדמה כו'

E este é o ensinamento de que todos os profetas profetizaram com “Assim” (koh), ao passo que Moshe os superou, pois profetizou com “Isto” (zeh). Consulte também o que está escrito sobre esse assunto no discurso que começa com “E Moshe falou aos chefes das tribos”, etc. O significado de koh é o nível de “à nossa imagem”, e isto é “e por meio dos profetas sou representado”, etc.

אך לפיכך יכול לראות גם בחי' עליונות יותר שלא ניתנו לירד ולהתגלות בבחי' אספקלריא המאירה כו' כנ"ל במשל ולכן באמת אמר ישעיה ואראה את ה' והיינו בבחינת אספשא"מ [אספקלריא שאינה מאירה] כו'.

Mas é justamente por isso que se pode ver também níveis ainda mais elevados, que não foram destinados a descer e ser revelados na modalidade do espelho que ilumina, etc., como foi explicado acima na analogia. Por isso, Yeshayahu de fato disse: “E vi Ado-nai”; isto é, na modalidade do espelho que não ilumina, etc.

20 ועד"ז מובן מש"כ [מה שכתוב] צאינה וראינה כו' שבחינת העטרה שהיא בחינת כתר א"א כלל לראות ולהשיג בבחינת אספקלריא המאירה אלא צאינה וראינה בבחינת אספקלריא שאינה מאירה שעייז וראינה בעטרה כו'

Do mesmo modo, compreende-se o que está escrito: “Saí e contemplai”, etc.: o nível da coroa, que é o nível de Kéter (a Coroa), não pode de modo algum ser visto e apreendido pela modalidade do espelho que ilumina; ao contrário, “saí e contemplai” — pela modalidade do espelho que não ilumina, por meio do qual se pode “contemplar a coroa”, etc.

והנה נודע גם כן דההפרש שבין משה לשאר נביאים היינו שמשה היה רואה בעולם האצילות ע"י מעבר הבריאה משא"כ שאר הנביאים היו רואין בעולם האצילות ע"י התלבשות גמור בבריאה כו'

Ora, também é sabido que a diferença entre Moshe e os demais profetas consiste em que Moshe via o Mundo de Atsilut (Emanação) passando por Beriá, ao passo que os demais profetas viam o Mundo de Atsilut por meio de seu revestimento completo em Beriá, etc.

ע' [עיינ] בשע"ק [בשערי קדושה] ח"ג [חלק ג'] ש"ו [שער ו'] וע' בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בפ' וארא (דכ"ג ע"א) בענין האבות ומשה וא"כ לפ"ז [לפי זה] צ"ל דגילוי האצ"י נק' אספקלריא המאירה וכשהוא ע"י התלכשות גמור בבריא נקרא אספקלריא שאינה מאירה.

Veja Sha'arei Kedushah, Parte III, Sha'ar 6; e veja o comentário do Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) sobre Parshas Va'eira (folio 23a), a respeito dos Patriarcas e de Moshe. Se assim é, de acordo com isso, devemos dizer que a revelação de Atsilut é chamada de espelho que ilumina, e que, quando se dá por meio de seu revestimento completo em Beriá, é chamada de espelho que não ilumina.

וא"כ לפ"ז [לפי זה] א"ש [אתי שפיר] הפ"י דלעיל צאינה מאצ"י בהיכלות דבריא ושם וראינה כו' דהיינו ע"י אספקלריא שא"מ [שאינה מאירה] כו'.

Se assim é, então, de acordo com isso, fica bem esclarecida a explicação acima: “Saí” de Atsilut para os palácios de Beriá e, ali, “contemplai”, etc., isto é, por meio do espelho que não ilumina, etc.

21 ועד"ז יובן ג"כ מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] גבי ק"ש [קריאת שמע] כי הנה בחי' אספשא"מ [אספקלריא שאינה

מאירה] שהרא"י [שהראיה] נמשך בבחינת אור חוזר מחמת הצפוי דק המעכב ומונע התפשטות הראות כו'

Da mesma forma, também se compreenderá o que está escrito em Pri Etz Chaim a respeito do She-má. Pois o nível do espelho que não brilha, no qual a visão é atraída como luz que retorna (or cho-zer), devido à fina camada de revestimento que retém e impede a propagação da visão, etc.,

הוא בעבודה בחי' בכל מאדך שמחמת ההסתר דנה"ב [דנפש הבהמית] נעשה תוקף האהבה בבחי' מאד ועי"ז דוקא מעורר למעלה יותר ועמש"ל [ועיינ מה שכתוב לעיל] בפ"י הראיני את מראיך כו'

corresponde, no serviço [divino], ao nível de “com toda a tua força (me'odecha)”: por causa da ocultação da alma animal, a intensidade do amor se torna um nível de me'od (além da medida), e é precisamente por meio disso que se desperta algo mais elevado acima. E veja o que foi escrito acima sobre a explicação de “Mostra-me a tua aparência”, etc.

ובחי' זו שייך בהיותנו בבריא כו' וע"ד שנת' [שנתבאר] בביאור ע"פ שחורה אני ונאווה כו' שבירידת המל' בבריא דוקא נעשית בחי' כלה כלתה נפשי כו'

E esse nível se aplica quando estamos em Beriá, etc., conforme o que foi explicado no comentário ao versículo “Sou negra, mas formosa”, etc.: é especificamente pela descida de Malchut (soberania) a Beriá que ela se torna o nível de kallah (noiva): “minha alma desfalece de anseio (kalsah)”, etc.

ע"ש באריכות ועמ"ש בד"ה ואהי [ואהיה] אצלו אמן בפ"י ממושבותיכם תביאו כו' שהוא בחי' ק"ש
[קריאת שמע] שהיא מיושב כו' שמשם דוקא מביאין ומניפים שתי הלחם להעלותם לבחי' העטרה כו' והוא
מטעם הנ"ל:

Veja ali em detalhe. E veja o que está escrito no discurso que começa com “E eu estava junto a Ele como um educando (amon)”, sobre a explicação de “De vossas moradas trareis”, etc.: que isso corresponde ao nível do Shemá, que é [recitado] sentado (meyushav), etc.; é precisamente de lá que se trazem e se agitam os dois pães para elevá-los ao nível da coroa, etc. E isso se deve à razão mencionada acima.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/21/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak